

Inhoudsopgave

Afkortingen bibliotheken en collecties	XI
Gebruikte afkortingen voor het Zwedercorpus	XIII
Introductie	1
Opbouw van deze studie	2
Deel 1: Hoofdstukken	5
Hoofdstuk 1: Stand van wetenschap, methodologie en een historische schets	7
Stand van wetenschap: Boekproductie in Utrecht	7
Stand van wetenschap: De Zwedermeesters	12
Naamgeving en organisatie	13
Lokalisatie van de Zwedermeesters	16
Vraagstelling en methodiek	18
Doel van deze studie	18
Methodologie	18
Verantwoording noodnamen	21
Historische schets: het Utrechtse Schisma	22
Hoofdstuk 2: De boeken en hun opdrachtgevers	27
Inleiding	27
Getijden- en gebedenboeken	30
Missalen	44
Latijnse Bijbels	54
Brevieren	60
Overige teksten	67
Dateringen	71
Opdrachtgevers in beeld	73

Hoofdstuk 3: De verluchters	79
Inleiding	79
Artistieke wortels.....	82
De verluchters	88
Zwolle-groep	88
Bressanone-groep	94
Profetenmeester van het Egmond Brevier.....	98
Meester van Baltimore 188	101
Relatie tussen de verluchters	102
Hoofdstuk 4: Geschilderde secundaire decoratie en penwerk	107
Inleiding	107
Geschilderde margedecoratie: inventarisatie en analyse	111
De 'bonte-stijl'-rand	112
Rand met groene blaadjes met lila viooltjes	113
Rand met groene blaadjes en rode bloemknopjes	114
Randen met realistische bloemen en planten	115
'Rinceaux met acanthusblad'-rand.....	116
'Acanthusblad'-randen	117
Engelen in de margedecoratie	119
Nader bekeken: De 'bonte-stijl'-rand	121
'Bonte-stijl': 'slinger'-groep	122
'Bonte-Stijl': 'lusjes'-groep.....	124
'Bonte-stijl': '2'-groep	125
Geschilderde decoratie in relatie tot het penwerk en de kopiïst	127
Volgorde decoratiefasen.....	130
Hoofdstuk 5: Instructies, ondertekeningen, wijzigingen en modellen:	
de totstandkoming van een miniatuur	133
Inleiding	133
Instructies voor de verluchter.....	135

Ondertekeningen en wijzigingen in verf.....	138
Ondertekeningen.....	141
Wijzigingen in verf.....	146
Modellengebruik.....	150
Herkomst en datering van modeltekeningen.....	151
Overdracht en karakter van de modeltekeningen.....	153
Gebruik van modeltekeningen.....	156
Verskil in modellengebruik tussen de subgroepen.....	158
Deel 2: De casussen.....	161
Inleiding deel 2: De casussen	163
[CASUS 1] De Steniging van de heilige Stefanus	165
Inleiding	165
Beulen en omstanders	166
Stefanus	167
Saulus	168
De vierde beul.....	169
[CASUS 2] De Presentatie in de Tempel.....	173
Inleiding	173
Intrede van het Mazarine-model	174
Wijzigingen: de architectuur	175
Wijzigingen: bewust of niet?.....	178
Correctie van een beeldtraditie.....	180
Een nieuwe compositie.....	183
Lorenzetti als prototype.....	184
[CASUS 3] De Passiecyclus	189
Inleiding	189

Groep 1	192
Groep 2	196
Datering en werkplaatspraktijken.....	202

**[CASUS 4] Secundaire verluchting in het Greiffenklau-missaal
en de bijdrage van de Meester van Katherina van Kleef.....** 205

Inleiding	205
Eerste productiefase: Hoofdverluchting en randdecoratie	207
Eerste productiefase: Secundaire verluchting	208
Tweede productiefase: De Kleefmeester.....	213

[CASUS 5] De Lochorst Bijbel 227

Inleiding	227
De Lochorstmeesters	230
Productieproces in fasen	232
Blok 1:1	234
Blok 2:3	237
Blok 3:3	239
Verdeling van de verluchting binnen de Zwedergroep	240

[CASUS 6] Werkverdeling in het Egmond Brevier 245

Inleiding	245
Verdeling van de verluchting: Zwedermeesters en Moerdrechtmeesters.....	247
Kolomminiaturen van de Moerdrechtmeesters	249
Margeminiaturen.....	252
Secundaire decoratie Moerdrechtmeesters.....	254
Verdeling van de verluchting binnen de Zwedergroep	255
De Bressanone-meester en de Profetenmeester:	
hoofdverluchting	256
De Bressanone-meester en de Profetenmeester:	
randdecoratie.....	257
Zwolle-groep: hoofdverluchting.....	259

Zwolle-groep: randdecoratie	260
Zwedermeesters: overige secundaire decoratie.....	263
Bladgrote miniaturen.....	264
Conclusie	269
Opdrachtgevers en waardering	269
Organisatie van de Zwedermeesters	270
Werkmethoden.....	272
Toekomstig onderzoek.....	273
Bijlagen	275
Bijlage 1: Geschilderde randdecoratie	277
Bijlage 2: 'Bonte-stijl'-rand in ontwikkeling	283
Bijlage 3: Varianten 'Bonte stijl'-randen in het Zwedercorpus	284
Bijlage 4: Geschilderde randdecoratie, penwerk en de kopiist	286
Catalogus	288
Bibliografie	493
Afbeeldingen	527
Verantwoording van de illustraties	651
Samenvatting	653
Summary	657